

Begrundelse

I de seneste uger er det afsløret, at medlemmer, som har fravalgt partistøtte via fagforeningskontingentet, alligevel bidrager til partipolitiske kampagner, uddannelse og annoncer. På trods af det fremhæver regeringen i svarskriftet til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (sagen Sørensen – Danmark, angående eksklusivaftaler) netop muligheden for at kunne fravælge partipolitisk støtte via medlemskontingentet. Det tegner et forkert billede af forholdene på det danske arbejdsmarked.

Svar (19/7 01)

Justitsministeren (Frank Jensen):

Baggrunden for loven om private bidrag til politiske partier m.v. er en dagsorden, som blev enstemmigt vedtaget af Folketinget i 1988.

Dagsordenen opfordrede den daværende regering til bl.a. at fremkomme med forslag om, at alle organisationer skal drage omsorg for, at de enkelte medlemmer får mulighed for at meddele, at der ikke gennem deres kontingent kan ydes støtte til politiske partier. Det lovforslag, som den daværende justitsminister fremsatte for at opfylde denne dagsorden, blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget.

Folketinget har efterfølgende adskillige gange drøftet bl.a. lovens ordning om, at den enkelte gennem framelding kan blive fritaget for over kontingentet at yde støtte til partipolitiske formål. I overensstemmelse med det, som regeringen har givet udtryk for ved disse lejligheder, er det fortsat min opfattelse, at der ikke er behov for at ændre ordningen.

Jeg vil i den forbindelse fremhæve, at loven anviser en meget enkel og lettilgængelig fremgangsmåde for de medlemmer, som ønsker at blive fritaget. De skal blot underskrive en erklæring, som foreningen hvert år skal sende til medlemmerne. Afgives en sådan erklæring, har den virkning, indtil medlemmet måtte trække den tilbage. Det er således ikke nødvendigt at afgive en ny erklæring hvert år.

I øvrigt kan jeg henvise til min besvarelse af 30. maj 2001 af spørgsmål nr. S 2751 fra medlem af Folketinget Jens Vibjerg (V). Heri er blandt andet anført følgende:

»I den seneste tid er der i pressen fremkommet spørgsmål om, hvorvidt loven om private bidrag til politiske partier m.v. regulerer adgan-

gen for den enkelte faglige sammenslutning til at yde støtte til partipolitiske formål.

Om dette spørgsmål anføres i de almindelige bemærkninger til loven (Folketingstidende 1989-90, Tillæg A, sp. 4832):

»Lovforslaget har ikke til hensigt at udelukke, at en faglig sammenslutning eller forening yder støtte til partipolitiske formål. Spørgsmålet om foreningen af sin formue kan yde bidrag til sådanne formål afgøres efter foreningens vedtægter.«

Det vil sige, at det er foreningens vedtægter og ikke loven, der afgør spørgsmålet om, hvorvidt foreningen af sin formue – herunder gennem kontingentindbetalinger fra de medlemmer, som ikke har ønsket at blive fritaget for at betale bidrag til politiske partier m.v. – kan yde bidrag til partipolitiske formål.

Lovens princip om frivillighed for det enkelte medlem har således ifølge forarbejderne ikke til hensigt at udelukke, at en faglig sammenslutning eller forening yder støtte til partipolitiske formål. Det forhold, at nogle medlemmer efter eget ønske fritages for over deres kontingent at betale bidrag til politiske partier m.v., er derfor ikke i sig selv afgørende for, hvorvidt den pågældende fagforening eller arbejdsgiverforening kan yde støtte til politiske partier m.v.«

Spm. nr. S 3179

Til arbejdsministeren (5/7 01) af:

Kristian Jensen (V):

»Er det regeringens opfattelse, at eksklusivaftaler er nødvendige for opretholdelsen af et demokratisk samfund og i givet fald, hvorledes karakteriserer regeringen så lande som Tyskland, Frankrig, Italien, Belgien, Storbritannien, Grækenland og Spanien, hvor eksklusivaftaler er forbudt?«

Begrundelse

Regeringen henviser i sit svarskrift til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (sagen Sørensen – Danmark, angående eksklusivaftaler) til artikel 11, § 2, der giver ret til at afvige artikel 11, hvis det er »necessary in a democratic society«. Andre demokratiske lande har tydeligvis en anden opfattelse, idet de har sikret borgernes